

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.,
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numele singuratic la 5 cr. se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat „la loterie”

Judecătoriiile cu jurați.

(top.) Ne aflăm în preajma introducerii unei esențiale inovații în justiția noastră. Cu începerea anului viitor, vor funcționa la toate tribunalele din țară judecătoriiile cu jurați, ca singure competente să-și rostescă cuvântul asupra vinovăției sau nevinovăției celor acușați cu comiterea anumitor crime și delictelor.

Partea inteligentă a poporului nostru cunoaște instituția judecătorilor cu jurați. Mulți o cunoaștem din experiență proprie, din procesele de presă ce le-am avut, pentru-că în chestii de presă judecau și până acum judecătoriiile cu jurați.

Nu o cunoaște însă masa poporului nostru, oamenii de rând, cari până acum n-au avut a face cu judecătoriiile cu jurați. Dar' dela Anul-Nou se estinde instituția aceasta și asupra lor, și de aceea trebuie să-i facem din vreme cunoscuți cu ea.

E vorba, că asupra anumitor crime și delictelor nu vor mai croi sentență judecătorească oamenii puterii de stat, judecătorii numiți din partea stăpânirii, ci oameni din popor, cari nu cunosc legile și nici n-au să se țină de literile legilor, ci datori sunt să-și croiască judecata așa cum le-o dictează inima. La judecătoriiile cu jurați nu legea decide, ci sentimentul. Impresiunea ce și-a câștigat-o jurații, din vorbele acuzatorului, din cuvintele de apărare ale acuzatului și din fasiunea martorilor, are să-i dicteze verdictul, — ear' nu dispozițiile legii.

E posibil lucrul acesta? Posibil. A trebuit se treacă prin multe faze știința dreptului, până a venit la convingerea că e posibil. Dar' astăzi principiul e acceptat, și i-s-a dat intrare pretutindenea în justiția penală.

Michalet, vestitul istoriograf francez zice așa: „Dreptul e drept, binele e bine. Oamenii n-au trebuință de altă definițiune. Fiecare inimă omenească înțelege noțiunile acestea”. Și are dreptate Michalet când zice așa. Esemple din viața zilnică ne spun și ne arată că are dreptate. Vedem oameni în viața de toate zilele, despre cari știm că n-au studiat nimica; mulți dintre ei poate-că nu știu nici măcar cetă și serie; și totuși, în aprecierea binelui și a dreptului au o judecată atât de sănătoasă și atât de corectă, încât te pun în uimire.

De unde își scot ei argumentele și cine le dictează dreapta lor judecată? Inima. Sentimentul. Și se poate zice că inima neatinșă de bruma patimilor și a păcatelor omenești e mai dreaptă în judecată decât sute de legi și mii de paragrafi.

Eată de ce s'a făcut loc în justiție pe seama inimei. S'a constatat, că sentimentul de drept e înăscut în fiecare om, întocmai ca boldul de viețuire, și de aceea s'a pus și inima în serviciul justiției.

Asta e originea instituției judecătorilor cu jurați. S'a decretat deci că lege, că asupra dreptului și a binelui poate să-și rostescă cuvântul și omul fără carte, adevărat fără multă carte. Înveștiți popoarelor au recunoscut acest adevăr și l-au îmbrăcat în hainele legii. Au dat cuvânt judecătorește oamenilor din popor, ridicând la valoare de drept principii, că fiecare cetățean să fie judecat de către semenii sei, atunci când este a se croi judecată asupra acțiunilor sale private.

Așa s'a introdus instituția judecătorilor cu jurați, numite și *curți cu jurați*.

E cert, că prin aceea, că făcătorul de rele se pedepsește și vine pus sub asprimea legii, nu se intenționează nimicirea lui; din contră, se ține în vedere îndreptarea păcatosului. Legea nu-l asuprește pe cel vinovat. Legea constată numai că el s'a abătut dela

calea binelui și a dreptului; îl ia apoi de mână, cu asprimea ce i-o aplică, și-l scoate din întunecul în care a intrat, pentru-că să-l conducă de nou la calea cea adevărată, a binelui și a dreptului. Și judecata asupra faptului, dacă omul învinovătit se găsește într-adevăr pe cale greșită, ear' nu pe calea binelui și a dreptului, o poate croi negreșit și omul din popor, — căruia nu-i este necunoscută noțiunea binelui și a dreptului, pentru-că natura l-a imprimat-o în inimă, — tot așa de bine ca și judecătorul care are depus în capul său întregul complex de paragrafi.

Ba se poate zice, că e mai mare probabilitatea pentru aducerea unei sentențe drepte din partea juraților decât din partea judecătorului, fiindcă cel dintâiu cunoaște modul de viețuire și mediul în care s'a învîrtit învinovătitul, prin urmare știe să aprecieze și motivele cari l-au îndemnat să comită fapta ce i-se impută.

De aceea sentența judecătorilor cu jurați e neapelabilă. Votul dat rămâne bine dat; sentența croită rămâne bine croită. Pentru-că acolo unde sentimentul, inima și-a rostit verdictul, nu mai poate raționa și nu mai poate argumenta — legea și paragraful.

Eată de ce dar' instituțiunea judecătorilor cu jurați e o instituțiune bună, salutară, nobilă și umană; și eată de ce introducerea ei în justiția noastră ar trebui să o salutăm cu căldură, — dacă nu s'ar fi ținut în vedere anumite *considerațiuni* și dacă legea prin care se introduce nu ar avea mîncășiile pe cari le vom arăta cu altă ocaziune.

Sibiu, 9 Nov. n.

Delegațiunile. Rescriptul referitor la convocarea delegațiunilor nu s'a publicat încă, și „*Pester Lloyd*” e în măsură a ști, — după-cum se laudă, — că nici nu va fi publicat decât abia după reîntoarcerea membrilor din comisiunea cuoței, și a ministrilor maghiari, dela Viena, unde tratează tocmai acum cu comisiunea austriacă, în chestia cuoței. Publicarea se va face deci în una din zilele săptămânii viitoare; și în ziua publicării va fi comunicat rescriptul și parlamentului maghiar, pentru-că se face și el alegeșile. *Kossuthistii* nu intră nici de astă-dată în delegațiuni, și astfel opoziția va fi reprezentată numai prin doi membri ai fracțiunii ugoniste și prin trei membri ai partidului popular.

„*Narodnie Noviny*”, valorosul organ național al aliaților nostri Slovaci publică în mai mulți numeri din urmă ai sei memorabila vorbire a lui *Simeon Bărnuțiu*, rostită în marea adunare națională dela Blaj, ținută la 3/15 Maiu 1848.

Presă rusească. Ziarul „*Narodni-isty*” primește o telegramă din *Petersburg*, de înțelesul că toți redactorii foilor din capitala rusească au fost chemați la ministerul de externe unde li-s-a dat o lecție de bună purtare — *internățională*. Guvernul austriac s'a plâns adevărat asupra modului în care e discutată chestia *Cehilor* în presa rusească, și asupra atacurilor ce le îndreptează gazetele rusești în contra *Austriei*. Ministrul de externe rusec a provocat deci pe redactorii ziarelor din capitala Rusiei, să nu mai atace *Austria* pe tema aceasta, pentru-că periclitează menținerea raporturilor de bună amicitie cu monarhia austro-ungară. Redactorii s'au scusat cu aceea, că ei n-au atacat *Austria*, ci l-au dat sfaturi binevoitoare, pentru-că e firesc, ca presa rusească să simpatizeze cu *Cehii*. — Nu se spune, dar' presupunem că ministrul rusec de externe a aplădat părerea aceasta a redactorilor din *Petersburg*.

Din parlament. În ședința de ieri a dietei maghiare s'a votat îndemnisarea în a treia celire. Astăzi sunt puse la ordinea zilei obiecte de puțină însemnătate, din care motiv ședința va fi scurtă. Proxima ședință va fi Marți, săptămîna viitoare, și anume, cu considerarea la comisiunea cuoței, care pleacă astăzi la Viena, ca se înceapă pertractările cu comisiunea austriacă. În ședința proxima, obiectul cel mai important va fi raportul comisiunii acesteia, despre rezultatul ajuns în chestia cuoței, și propunerea concretă a guvernului.

Un conclud bun. În fine s'a aflat un comitat care se lovească cuil în cap în chestia *speselor electorale*. Congregația comitatului *Komárom* a luat hotărîrea să fie recerată dieta maghiară, ca și 7, 8 și 9 din legea despre judecătoria curială în chestii electorale să-i steargă, fiindcă paragraful numiți periclitează curățenia raționării patriotice și a sentimentului moral al alegătorilor.

Legea limbilor.

Din Viena se scrie, că în ministerul de interne se lucrează cu mare rîvnă la proiectul de lege, menit să reguleze chestia limbilor pentru todeauna în *Austria*. Proiectul de lege va fi prezentat anulău tuturor partidelor germane din *reichsrath-ul austriac*, pentru a-și face ele eventualele observări, pe cari guvernul, aflându-le temeinice, le va lua în considerare și va modifica proiectului de lege este ridicarea limbii germane la demnitatea și la rolul unei limbi de stat, ca mijlocitoare în toate afacerile publice. Se va da însă destul teren de activitate și celorlalte limbi din țară. *Boemia* va fi probabil împărțită în trei districte: unul curat german, altul curat ceh, ear' al treilea mixt, și așa va fi și limba oficială în fiecare district: germană, cehă sau mixtă.

Budgetul Austriei.

Conducătorul ministerului austriac de finanțe, *Dr. Kniaziołucki*, a prezentat *reichsrath-ului*, în ședința de ieri, preliminarul de stat pe anul 1900. Faptul trece de eveniment, când știți că de trei ani budgetul Austriei nu a fost discutat în parlament, nici măcar în comisiuni, prin urmare nu a fost votat pe cale constituțională, ci puterea de lege i-s'a dat pe cale absolutistică, cu aplicarea paragrafului 14 din constituția austriacă. De astă-dată sunt însă indicii, cari ne fac să sperăm, că budgetul Austriei va fi votat în toată regula, din partea parlamentului. Budgetul Austriei pe anul ce vine e calculat în coroane. În sumele principale ne arată următorul rezultat final al operațiunii de — adică: Trebuințele statului sunt preliminate în suma de 1,585,303.933 coroane, ear' venitele statului dau suma de 1,585,811.822 coroane. Va să zică se arată un excedent de aproape jumătate milion de coroane. Preliminarul anului trecut a fost încheiat cu un excedent mai mare, de aproape un milion de coroane. Comisiunea financiară va începe ead de curînd cenzurarea budgetului, așa ca să-l poată pune la dispoziția parlamentului încă în decursul anului acestuia.

Întîlnirea împăraților.

Întreaga familie a Țarului *Nicolae* a sosit ieri la *Potsdam*, unde a fost primită cu mare căldură din partea părechei domnitore din *Germania*. Întîlnirea acestora a Țarului cu împăratul *Wilhelm*, tocmai în zilele vîrsării de sînge din *Africa-sudică*, i-se dă mare importanță politică. Primirea Țarului la *Potsdam* nu a fost sermotoasă, pentru-că însuși Țarul a cerut să se evite orice manifestare mai pronunțată. La gară l-a așteptat împăratul și împărăteasa *Germaniei*, cu suita lor, și o companie de onoare. Gara fiind în nemijlocita apropiere a palatului și a grădi-

nei imperiale din *Potsdam*, publicului nu i-s'a prea dat ocaziune să vadă pe Țarul și pe Țarevna. Ieri seară familia Țarului a plecat apoi la *Skierniewice*. Că întîlnirea acestor doi împărați are un fond adînc politic se vede din împrejurarea, că împăratul *Germaniei* a citat pe cale telegrafică pe cancelarul său, principele *Hohenlohe*, la *Potsdam*, pentru-că să fie de față la primirea Țarului. „*Nord. Allg. Zeitung*”, scrie din incidentul sosirii Țarului la *Potsdam* un articol foarte călduros pentru cimentarea raporturilor amicale dintre *Rusia* și *Germania*, în special dintre casele domnitore ale acestor țări.

Unitatea armatei.

Ziarul „*Neue Freie Presse*” aduce un interesant raport despre prînzul dela Curte din 4 Noemvrie, la care au fost invitați mai mulți deputați și magnați maghiari. Monarhul a pus pe tapet chestia lui „*jelen*” și printr-o șire a făcut imputare Maghiarilor că se năpustesc așa de rău asupra limbii germane, care e limba armatei, și prin aceasta dau îndemn celorlate naționalități ca și ele să facă pretensiuni de egală îndreptățire pe seama limbii lor. *Bună-oară Românilor!* Prin aceasta apoi se amenință unitatea armatei. Cam acesta e resumatul celor întemplate la prînzul dela Curte, și cuprinse în raportul din „*Neue Freie Presse*” pe care-l reproducem, după-cum urmează:

La prînzul de Curte dat astăzi (4 Noemvrie), au fost invitați mai mulți Monarhului a avut ocaziune, cu cari între deputați se aflau contele *Andrássy*, *Bekszics*, *Hodossy*, *Horánszky*, *Gajáry*, *G. Ugron* etc. La dreapta și la stînga Monarhului se așezau cardinalul *Schlauch* și episcopul *Csaszka*. Cu cei mai mulți deputați M. Sa a vorbit asupra viitoarelor desbateri în sinul deputațiunei cuoței și a delegațiunilor; mai ales a vorbit asupra acestei teme cu deputatul *Horánszky*, exprimînd între altele speranța, că desbaterile vor deurge grabnic și neted.

Cu deputatul *Gajáry* Monarhul a vorbit asupra celor petrecute în *Ungaria* la adunările de controlă ale rezerviștilor, făcînd aluziuni la amestecul de limbi, ce s'a ivit în acele adunări. Pe când mulți rezerviști dela armata honvezilor, a cărei limbă e cea maghiară, s'au anunțat, zise Monarhul, cu germanul „*hiere*”, deși erau îndreptățiți a se anunța în limba lor maternă maghiară, în adunările de controlă ale armatei comune, a cărei limbă e cea germană, s'a întemplat contrarul.

Deputatul *Gajáry*, cătră care s'a adresat Monarhul răspunde, că anunțarea germană a honvezilor s'a făcut numai din întemplant sau din eroare. În decursul conversației Monarhul a mai observat, că acum și naționalitățile din *Ungaria* se folosesc de această chestiune și că *Românii*, înveștînd din exemplul dat, s'au anunțat și ei în adunările de controlă în limba lor maternă. Sîntem deci pe calea cea mai bună de a cultiva o afaceră a naționalităților, ameninșînd prin aceasta unitatea armatei. Deputatul *Gajáry* răspunde, că într'un asemenea caz limba germană a armatei devine chiar o afaceră ungară.

Mai departe s'a vorbit, că, precum s'a întemplat deja în dieta ungară, această afaceră va fi discutată și în delegațiuni. Impresiunea ce a făcut-o vorbele Monarhului a fost, că la locul competent voese să se păstreze între toate împrejurările dreptul limbii germane. În cercurile parlamentare se crede, ca sigur, că ministrul-președinte *Széll* va răspunde la întrebarea deputatului *Barabas* relativ la această temă și încă în zilele proxime, probabil după încheierea desbaterii asupra provisorului budgetar.

Dr. Lauran și autonomia.

Sîntem siguri în urma acestora și convingși, că nime dintre *Români*, nici chiar vicarul episcopesc din *Oradea*, părintele *Lauran*, nu se află în dispozițiunea de a și pute vorbi despre aceea, ca să intrăm în autonomia catolică.

„*Tribuna*”, nr. 222.

S'a scris și se scrie zilnic și mult în chestiunea autonomiei bisericei române greco-catolice. Așa de mult și de diferit, încât bunul cetitor, care se interesează de această mare cauză bisericească națională, ajunge binisor să nu mai știe în cele din urmă cum stă chestiunea?

Ca să nu perdem firul, ținem să reamintim prim-articolul publicat în nr. 222 al „*Tribunei*”. E scris de un bărbat care cunoaște bine chestiunea și judecă lucrurile cumpetat și rece.

În acel articol chestiunea s'a expus pe larg din toate punctele de vedere și starea ei principală s'a precisat pentru moment astfel:

„Așadar' autonomia bisericei noastre unite pentru todeauna este asigurată chiar prin legea ferei, așa că nu se poate lua dela noi fără de strămutarea sau ștergerea legii respective.

Nu este deci nici un episcop român unit, nici un preot și nici un laic, care fără de călcarea legilor bisericești și civile ar pute să intre într'o autonomie, unde președea Metropolitul din *Strigon* și unde cu o majoritate romano-catolică s'ar pute aduce decisiuni vătămătoare pentru independența provinciei noastre. Aceasta neprețuită independență a presimțit, că ce primejdii ne vor impresora... Și dacă astăzi ar fi niște trădători, vîind ca să intrăm în autonomia celor 27, aceia ar lucra în contra *Romei* și în contra bisericei române unite!”

Tot ce s'a mai scris de atunci încoace sînt polemici incidentale asupra unor momente deosebite incidentale, cari durere, că fiind neînțelese ori rău înțelese au produs mai multă confuzie decât lămurire, și astfel nu au înaintat cauza însăși cu nici un pas.

Fapte de importanță în cauză vrednice de remarcă mai sînt:

Audiența Metropolitului dela *Blaj*, *Dr. Victor Mihályi*, la Maiestatea Sa, în ziua de 16 Octomvrie n.

Știrea oficială, că congresul regnicular catolic s'a aminat pe Ianuarie, după-cum se zice din pricina delegațiunilor...

Convocarea sinodului arhiepiscopesc în *Blaj*, pe 22 Noemvrie n.

Nu începe încă, că cu prilejul audienței sale Metropolitul *Mihályi* a trebuit să vorbească Maiestății Sale și despre această mare chestiune; astfel Coroana e de nou informată în cauză. Dacă acum congresul menit a pertracta proiectul comisiunii de 27 s'a aminat pe Ianuarie, — e semn că afacerea nu are prospecte de a se desvolta neted. E foarte probabil, că episcopatul catolic va combate proiectul și congresul îl va respinge...

În ce ne privește pe noi mai de aproape sinodul dela *Blaj* e chemat să precizeze de nou și să proclame într'o formă canonică punctul de vedere al bisericei române gr-cat. și după-cum se poate deduce din atitudinea sinoadelor protopopești va și face-o.

Un incident mai mic dar' nu neinteresant este acum un articol lung scris de prepositul din *Oradea-mare*, dl. *Dr. Aug. Lauran* și publicat în ultimul număr al „*Unirei*”.

Articolul nostru din nr. 222 a amintit și de părintele *Lauran* cu cuvintele ce am pus în fruntea articolului. Autorul a avut dreptate: nici părintele *Lauran* nu e pentru intrarea în autonomia catolică.

E interesant a cunoaște acum vederile părintelui *Lauran* din înșeși espunerile lui.

Cine ar fi crezut, că *Lauran*, în urma cunoscutor sale simpatii față de *Unguri*, înclină spre autonomia catolică proiectată, cetind articolul din „*Unirea*” rămîne amăgit, — de sigur o plăcută amăgire. *P. Lauran* e hotărît contra proiec-

tatei contopiri a Românilor în autonomia catolică.

De ce? Cât pentru motive, ele sînt curioase și caracterizează de nou pe vechiul Lăuran. E contra, pentru că e contrar din principiu al oricărei autonomii, cum ea se proiectează.

P. Lăuran stă pe punctul de vedere dogmatic cel mai intransigent, care ar exclude și autonomia ce o are acum dieceza catolică din Ardeal.

Nu vom intra în analiza vederilor dlui Lăuran. Constatăm numai, că a avut dreptate autorul articolului nostru din nr. 222, susținând că o astfel de autonomie nici Lăuran nu va dori. De fapt tocmai Lăuran o dorește mai puțin.

Sub autonomie părintele Lăuran înțelege mai ales libertatea și independența bisericii față de stat. O astfel de mișcare ar saluta bucurios. În felul înșe cum se proiectează autonomia o găsește că e contra bisericii, și ar însemna nu a o elibera, ci a o pune într-o nouă servitut, care biserica n'a îndurat-o încă nicăieri pe fața pământului.

În urmă părintele Lăuran exprimă părerea că e bine a se cerne chestiunea în *sinoade diecesane*, pentru lămurirea ideilor, pentru că de altfel a decide și așa nu o pot, dar fiind, că în sinod diecesan numai episcopul are vot decisiv.

Cu o cale pâr. Lăuran se pronunță și cu privire la subsidiul de stat.

Zice, că regularea congruei pentru preoții gr-cat. prin §. 1 al art. de lege XIV. din 1898 e numai provisorie, până se va regula definitiv pe calea sa de cei competenți. Cât pentru împărțirea ajutorului zice, că §. 17 al legii, care normază acest lucru, nu privește pe preoții gr-cat. Vorba e însă, că de fapt ministrul nici n'a observat acel §., ci a formulat condiții și mai grele și mai umilitoare împărțind ajutorul.

La aceasta n'a reflectat pâr. canonic, cum de altfel peste tot n'a reflectat la astfel de chestiuni reale, faptice și ilegale.

S. Sa se pune pe puncte de vedere exclusiviste dogmatice, și cu un lanț de silogisme face o mulțime de concluziuni, cele mai multe irelevante pentru faptele actuale.

Chestiuni bisericesti.

Un singur om harnic ridică un sat.

Sînt încă neșterse din memoria cetitorilor nostri scenele înfiorătoare de acum câțiva ani (doară chiar zeci), când azezarea unui nou preot în parohie. O ceată doria pe Onisim Rotar, paroh în Parva, ear' alta pe I. Ciuntereu, cooperador în Feldru. Sfirșitul a fost: pușcături gendarmerești, câțiva morți și mai mulți răniți. Preoții: O. Rotar s'a retras la Parva — de unde era să vină, ear' I. Ciuntereu fu trimis departe, cale de o zi bună de acelea locuri, între niște dealuri din jos de Reteag, în comuna *Ambriciu*. Pe atunci comuna Ambriciu trecea de o comună cu nume nu prea bun. Locuitorii toți Români — erau demoralizați rău, hoțosi, bețivi și prin urmare puțin religioși. Dar' a mers la ei preotul I. Ciuntereu, om tinăr, om energic, și se vezi minune! Încet cu încetul li aduce la brazdă; îi face să repareze câte ceva pe la școală și casele parohiale, îi duce cu buna și cu frumosul până să apucă chiar de ridicarea unei biserici de zid, mare, frumoasă ca o

mănăstire. Și poporul ascultă și înțelege că de face el o biserică cinstită, este nu numai pentru fala și bucuria lui, ci și pentru preamărirea lui Dumnezeu și pentru mângăierea lor sufletească. Azi e biserica gata. În 12 l. c. se va face sfințirea. Preotul I. Ciuntereu poate fi mândru că a făcut în 5—7 ani cu un popor mic pe de o sută de ori mai mult ca alți colegi de ai sei în zeci de ani și cu parohii mai mari.

Eată ce face zelul!

Astfel de preoți, cari lucrează cu rivnă în viața Domnului ar trebui să fie distincți de episcopul lor, dar' nu aceia, cari fac numai zarvă între frați și au singurul merit de a posede un volum mare ori un patron și mai voluminos.

Chestiuni școlare.

Știm noi ceti?

Ce mai întrebare și asta? Doar' cel-ce abonează foi, de aceea le abonează să le citească, că de nu ar ști ceti, nu le-ar abona.

Așa ar fi să fie, numai cât se nu fie lucru cu supărare, dacă voiu spune, că unii cetesc adese-ori fără a ști ceti. Neamțul are un proverb: »Schreiben und nicht lesen, lesen und nicht verstehen, ist halbmissig gehen».

Acest proverb — se mă ierte bunii cetitori, cari știu nemțește — îl voiu spune și în românește pentru neștiutorii de limbă nemțească; el ar fi românește așa: A scrie și a nu ceti, a ceti și a nu înțelege, însemnează a tândăli.

Acum cred, că primdem a ne înțelege.

Scriu unii foarte mult, fără să și citească mult; a acelora scriere este tândălitură; apoi: cetesc unii potop de mult, fără a-și sfărîma mintea și și priceapă cele cetite; aceia încă tândălesc. Și, dacă mai fac și vorbă despre cele cetite și neînțelese, își arată arama și în fine se supără, dacă lumea le vede arama, pe care ei 'și-o cred drept argint.

Am putea aduce nenumărate exemple, despre cum unii — altcum oameni tare cum se cade — cetesc fără să-și deie silința a înțelege, fără să facă o leacă de analiză logică, apoi se înfurie și injură pe cel-ce a scris. Când scrișoarea n'ar fi destul de lămurită, nu ne-ar prinde așa mirare de înfurierea cetitorilor neînțelegetori, dar' când scrișoarea e limpede și lămurită, ne prinde mirare și încă mare, că cetitorii nu o înțeleg. Să vă aduc un exemplu: *Amicul nostru »Dela școală»* despre *Almanachul învățătorului*. Dar' amicul nostru »Dela școală» are un mod de scriere nou, europeanesc, dragălaș, glumeț, dar' nu vatămă pe nime. Acolo se face nițel reclam pentru *Almanach* și arată, că ar trebui să ne desbrăcăm de indiferentism (nepăsare) și, barem cei-ce știm ceti, să abonăm cărțile mai bune ce apar. Între aceste cărți bune pentru învățători, recomandă *Almanachul învățătorilor*. Aci apoi face o glumă basată (răzimată) pe adevăr. Că adevăd la unii din noi este atât de mare nepăsarea, încât nici opuri de valoare cea mai mare nu se abonează, ba nu primesc nici de le-ai da de pomană. Că, de pomană a oferit »Foia Pedagogică» 33 exemplare pentru cei-ce ar ceti și nu au bani. Și, se fim bine înțelegi, deși »Foia Pedagogică» e ca pâinea de toate zilele pentru învățători; deși știm cu bună-seamă, că unii sînt atât de săraci

materialicește, de nu pot da bani pe foi, și deci nu cetesc, dar' s'au arătat atât de săraci și cu duhul, că nici de pomană nu le-au cerut, numai să nu fie nevoiți a le scoate din poștă, a le tăia și ceti. Acesta este înțelesul scrisoarei amicului nostru »Dela școală». Și acum cred, că cei-ce știu ceti 'lor și înțeleg! Și înțelegându-l nu ne-or mai face impuțări, că batjocorim foile noastre.

Convocare.

Despărțământul Alba-Iulia al »Reuniunii învățătorilor români gr-cat. din arhidieceza gr-cat. de Alba-Iulia și Păgăraș», își va ține adunarea de toamnă Sâmbătă, în 18 Noemvrie st. n. a. c. în comuna Oieșdea, la care se invită prin aceasta toți învățătorii din acest despărțământ, ca membrii ordinari, onor. preoți, precum și toți spriginitorii învățământului nostru național.

Programa:

1. Dimineața la 6 ore asistarea în corpore la serviciul divin în biserică. — 2. Pertrac-tarea prelegerii dela ordinea zilei cu elevii școlai gr-cat. din Oieșdea, prin învățătorul Partenie Popa. — 3. Deschiderea adunării. — 4. Apelul nominal. — 5. Raport: a) despre mersul Reun. arch. în general; b) în special despre starea »Despărțământului Alba-Iulia», de Ioan Pampu, președintele desp. — 6. Raportul casarului. — 7. Disertația: Vița americană și altoirea ei, de Nicolau Băteanu. — 8. Eventual încă o disertațiune. — 9. Încasarea taxelor dela membrii ordinari și eventual susceperă de membrii fundatori și ajutători. — 10. Discutarea asupra prelegerii practice și asupra disertațiilor. — 11. Defigerea locului ținerii adunării de primăvară. — 12. Alegerea officialilor desp. pe anul de gestiune 1899—900. — 13. Alegerea alor 2 delegați pentru adun. generală, precum și a unui membru în comitetul central conform §§. 26 și 31 din statute. — 14. Alegerea alor 2 membri pentru verificarea procesului verbal. — 15. Designarea persoanelor disertante în adun. viitoare. — 16. Eventuale propuneri. — 17. Închiderea adunării.

Alba-Iulia, în 25 Oct. 1899.

Ioan Pampu,
președinte.

De pe la noi.

— Dela raportorii nostri. —

Dijma noastră.

Galați, 5 Noemveie n.

A fost un timp, de care cu pietate trebuie să ne aducem aminte, când părinții și moșii nostri în rivna lor nemărușă, au dat o biserică pompoasă, care face fală comunei. Nici cu școală nu au rămas îndărăt, ridicându-și o școală, care după cum era timpul pe atunci am putea zice că se număra între cele mai bune. Poate că speșele enorme avute cu zidirea bisericii nu li-au permis acestor creștini de pie aducere aminte de a împodobi și înzestra și în lăuntru cu cele necesare aceste sfinte așezăminte. A urmat după aceasta un timp de letargie, în care nu numai că nu s'a făcut nimic pentru înaintarea și provederea cu cele necesare a acestor foculare divine, ci în lipsa de adevărat conducător cu trageră de inimă către acele nobile instituțiuni, și ceea-ce deja se făcuse nu era păstrat cu destulă îngrijire...

Sînt abia patru ani de când din partea adversarilor nostri se ridicau asupra școlai noastre nori grei, prevestitori de o grea furtună. Abia acest

pericol a trezit din letargie pe parochienii comunei noastre bisericesti. Ce s'a făcut? Ce s'a dragă în fața acestui pericol neașteptat? În urma chivernisirei nu prea înțelepte a averei bisericești, biserica dispunea de puține mijloace. Iși ia comitetul parochial îndrăzneală și propune, ear' sinodul primește, să se dea dijmă (zecimă) din toate bucatele ce vor aduna. Din aceasta apoi să se ridice o școală corăspunzătoare, ca să nu mai poată afla compatrioții nostri nod în papură.

După-cum s'a hotărât așa s'a și făcut. Fiecare a jertfit din puținul seu, fiecare a contribuit cu dinarul seu pentru ridicarea acestui însemnat foclar. Astăzi mulțumită acestei nobile porniri și mulțumită Atotputernicului D-zeu, s'și înalță în mijlocul comunei noastre o școală care este fala întregii comunei, și care se prețuește la cel puțin 7000 fl. v. a.

Văzând oamenii nostri că prin puteri unite la ce rezultate frumoase pot ajunge, ear' pe de altă parte văzând că nobila lor pornire este lăudată nu numai din partea conaționalilor nostri, ci și din partea străinilor, ba ce e mai mult vrînd nevrînd chiar și din partea adversarilor nostri, au mers oamenii nostri în anul acesta cu un pas înainte.

Biserica noastră pe cât de frumoasă e în afară, pe atât de goală și lipsită de podoaibă e din lăuntru, e lipsită chiar și de fruntariu. În sinodul parochial din anul curent ținut în luna Iulie Februarie, s'a decis, ca din nou să se dea dijmă pentru ridicarea unui fruntariu corăspunzător edificiului marelui al bisericeii.

Așa s'au înțeles, așa au hotărât, așa au și făcut. D-zeu, în urma nobilei intențiuni de a aduce un dar atât de frumos pentru biserică, a binecuvîntat țărîna și pămîntul a adus atâtea roade, cât de mulți ani nu s'a pomenit așa ceva pe hotarul Galaților. S'au și adunat multe bucate. Numai grăul și alte cereale de spic adunate prin dijmă s'a vîndut cu suma de 121 fl. 80 cr.; care sumă până la ulterioara întrebuintare s'a și deșpus la o casă de păstrare. Din cucuruzul ce s'a adunat ca dijmă, care se află pus la loc sigur, încă e speranță de a se încasa suma de cel puțin 600 fl. v. a.

Eată darul frumos ce a știut să facă comuna noastră și în anul acesta celei mai nobile instituțiuni: bisericeii.

Toți parochienii au (dăruit) jertfit cu dragă inimă pentru biserică, văzând că D-zeu mai pe sus de toate li-a dăruit și un an mînos. Cu durere însă trebuie să constat, că excepțiune a făcut numai parohul local *Iacob Briciu*, care nu a permis a se lua dijmă din cucuruzul seu. Precum d-zeu se departă de el, așa și d-zeu s'a departat de D-zeu dela ajungerea scopului suprem spre care țineste în ziua de astăzi.

Din acest prilej nu pot trece cu vederea de a nu esprima laudă parochienilor din Galați (lângă *Bistrița*), pentru nobila pornire de a ajutara biserica și școala, ca pe cele mai nobile și mai salutare instituțiuni, episcopului bisericeesc și primarului comunei noastre Ioan Raita, care a avut fericita idee de a propune colectarea dijmei, care cu o neșpusă rivnă s'a și născut din toate puterile pentru încasarea acesteia, servindu-și și aceasta ca un adaos la multe merite ce le are pe terenul înmulțirii averei bisericești.

De încheiere nu pot să zic alta decât: D-zeu să dăruiască episcopului nostru mulți fericți ani, ca să poată administra și mai departe cu același zel și aceeași abnegațiune averea bisericească și să mai poată veni cu astfel

de idei înălțătoare pentru ridicarea bisericeii și școlai; ear' parochienilor comunei noastre să le ajute D-zeu, să le dăruiască ani mînoși, ca să mai poată face astfel de daruri frumoase bisericeii și în anii următori și prin urmare să poată vedă realizată ideea de a edifica un fruntariu corăspunzător edificiului bisericeii.

Georgescu.

Bucium-Șeasa, 6 Nov. st. n. — Un fapt imbucurător s'a petrecut la noi ieri, fapt în stare să ducă departe onoarea femeilor române din această mică comună.

Copiii de școală, al căror număr crește din an în an, fără a umple însă salele școlai din cauza lipsei, au atras atențiunea inimilor frumosoare a femeilor române de aici, cari spre delaturarea acestui neajuns păgubitor s'au intrunit la 5 crt., constituindu-se în »Reuniunea femeilor române din Bucium-Șeasa».

Nime nu va ști șuma bucuria mea la vederea atător femei frunțase, cari alergau cu dor în ajutorul celor lipsiți. În ziua numită la 3 ore p. m. sala I-mă a școlaii noastre populare era splendid împodobită cu cununa acelor vrednice femei române frunțase, cari au dor și voe să împintene și pe cei lipsiți la învățătură.

Constituindu-se sub presiulul inițiator, avînd lângă sine de secretar pe parohul din loc, s'au cetit și primit statutele, cari numără 34 §§-i.

Garanta succesului e pusă în brațul comitet ales din 15 femei alese și 4 bărbați de încredere.

Deja cu ocaziunea aceasta s'au încasat taxe în suma frumoasă de peste 100 fl. v. a.

Eată ce poate face inima nobilă și înțelegerăa frățească!

Patroana Reuniunii, Prea Sfînta Feocioară Maria se ne fie de ajutor! S'au făcut dispoziții, ca în cel mai scurt timp să se poată esopera aprobarea statutele.

Dator sînt cu acest tribut de recunoștință femeilor române din loc și-mi face deosebită plăcere, că mi-au dat ocaziune să li-l constat.

Până-ce 'mi-se va da ocaziunea dorită să fiu mai deschiș și mai amănunțit, termin strigînd: *Vivant sequentes!*

Aa.

De lângă Someș-rece, 8 Noemvrie 1899. — În 5 l. c. am luat parte la concertul dat de corul tinerimei române din Bistrița. Corul este condus de bravul magistrul Traian Brătescu.

N'am cuvinte deajuns de a mă putea esprima despre reușita și succesul acestui concert, precum și despre dibăcia cu care au fost instruați tinerii coriști.

S'au esecutat peste așteptare toate punctele din program și au mai cântat încă două afară de program. Mult haz a produs și dl Teodor A. Bogdan, prin predarea anecdotei »*Ifig călare*» de Speranță.

În pauză (după concert a fost și petrecere) dl Brătescu cu coriștii ne-a mai delectat încă cu câteva poezii frumoase. Iți era mai mare dragul, văzînd coriștii, cari sînt numai cafele de meseriași, și coristele, tot fetițe de țeran, toate în frumosul costum național; credeai că vezi niște artiști învățați nu știu de când și de unde.

Dela concert au lipsit foarte mulți dintre inteligenți.

Am văzut printre cei de față pe: Dr. Tripon cu doamna, Dr. A. Pop, medic cu doamna, Dr. Scridon, George

invirtește în jurul patului seu jucînd: »Hora Unirei»...

Ca fulgerul treceau amintirile, făcîndu-l să retrăiască în aceste câteva clipe de pe urmă, viața neamului seu și traul lui într'un veac de suferințe, de munci titanice și de iluzii prevestitoare de noroc...

Și ca fermecat de ele ținea închise lin pleoapele, ca să eternizeze sborul lor feeric...

Și cum stă astfel parea mort deja... Atunci bătrînul ficeor cu barba albă, care veghia la capul lui se apropie cu multă evlavie și cu ochii licioși de lacrimi și îi puse în mână o luminare aprinsă, de ceară galbină ca ochii morței...

La atingerea ei moșneagul trăsări, și aruncînd asupra fiului seu o privire lungă, tainică și plină de înțeles, îngână: »Nu, — nu am murit încă... dar' pare-că sînt deja în cer»...

Și earăși își acoperi luminele...

Iși amintia acum de cele-ce auzește și văzuse în timpul războiului independenței, simțea căldura libertății și a dreptății, vedea ridicîndu-se castele minunate ca în basme și ca apoteoză a victiei sale vedea sărbătoarea lui 10 Maiu, coroane de oțel și regatul.

Părea că o menire supremă 'i-a lungit zilele-i uitate, până la triumful României... (Era transportat).

Ca un sfert de cias rămase în nemiscare...

Fiul seu plîngea înfundat... Un horcăit sfîșietor îl deșteptă din plîns... moșneagul își dădea duhul, aruncînd o ultimă privire din ochii sei vrăjiți defantasmagoria visului în luminele cărora se îngrămădisă tot restul vieței de undă

FOIȚA „TRIBUNEI“.

„Sfirșit trist“.

— Novellă originală. —

I.

De trei luni se canonea moșneagul în ghiarele morței, — de trei luni viețua lui îmbătrînită și zdruncinată se scurgea încet-încet, slăbindu-și puterile și îngreunându-și chinul...

Și după atîta suferință ajunsese în sfirșit la capul firului unui trairu de o sută de ani. Ursa își pregătea foarfecele...; bătrînul își aștepta sfirșitul obștesc.

În fața lui luminată de ultimele li-căriri ale vieței, se cetia istoria unui secol întreg. Fruntea lui brăzdată de cute adânci, în cari ca în niște făgașuri se stringeau sudorile agoniei, ascundea sub dînsa un creier în care zăcea îngrămădit un tesaur de amintiri. Pielea obrazilor fi era subțiată, scorofită și călbejită ca o foaie de ceapă ținută în arșița soarelui de vară. Barba-i lungă, albă ca neaua dimineței, contrasta ciudat cu gingia-i putredă și cu buzele-i subțiri, crețe, întredeschise, gata de vorbă. Mă-nile-i și picioarele desvîlțite din cauza căldurilor ce-i treceau prin corp, apăreau sucite și uscate ca niște fuse. În toată făptura lui sta întipărită miseria vieței și groaza morței.

La căpătăiu veghia un alt bătrîn, tot cu barba ninsă de ierni, — fiul muribundului, — ultimul vîlstar al unui neam pe stînsă. Veghia îngrijorat, cu inima strînsă de durere, cu ochii ținți deasupra tatălui seu.

Moșneagul visa deștept, visul din urmă... Visul lui era povestirea în gînd a faptelor unor generațiuni perdue în trecut și amintirea faptelor sale de voinic.

Iși amintia de străbunii sei, despre cari auzece că luase parte la cucerirea Ardealului sub voevodul Mihai. Și plînsese cu lacrimi de sînge jalnic moarte a eroului, blăstîmînd mișeasca tradare a Valonului, slugă a Ungurilor.

Iși amintia despre acel vestit logofet Stroe, care se născuse pe timpul când Brăncoveanu și fiii sei nevinovați suferau martiriul, care asistase la trista înmormîntare a domnilor pămîntene și la întronarea mahalagilor din Fanar și care după o viață de lupte pentru patrie murise ucis de un necunoscut, to-mai în ziua când Mavrogheni înfumurat și batjocoritor, dădea calului seu favorit boeria de Mare-Cluș.

Tatăl lui, haiducul Neagu, trăise sub cele mai dureroase vremuri pentru scumpa țeară strămoșească, căci o văzuse vecinică suptă de vampiri nesăturoși, vecinic îngrămădită dinaintea cealma-lei, biciuită și pisată ca o țeară de robi...

Sora tatălui seu, furată într-o Duminecă din horă de un păgîn, fusese tirită pe stradele Stambulului până în haremul marelui nelegiuit — Sultanul Mohamed — și acolo, fu trîntită ca praf fragedă, la picioarele acestui bătrîn albit în desfrîn și cruzimi, pentru-a sugîndu-și tinerețele-i ficiorelnice și-și îngîviorze bătrînețele-i moleșite...

Mama lui, fiind în primejdie de a fi pîngărită de un Grec venetic — fi implantase cuțitul în piept, drept care ea însăși fu legată de funia spânzura-toare, victima cinstei, în acele vremuri necinstite...

Avutul soțului — care încercase să o apere înzădar — fu dat rudeniilor Gre-

cului prin hafiz domnesc, drept despă-gubire, și atunci Neagu desperat își luă singurii doi ficiori ce-i rămănea dela răposata victimă, îi puse să îngenunche și să blasteme pe călăii mamei lor, și apoi ducînd pe unul de mână, ear' pe celalalt în cărcă, părăsi vatra, cu lacrimi în ochi, cu jurămintul pe buze și cu setea de răzbunarea în suflet...

Cînd ajunse în marginea codrului Ciornălești se opri, lăsă copiii pe iarăb, își șterse ochii încă umezi și jură:

»De acum, jur că voiu fi stîlpul țerei mele, pămîntele asupriților și bicul răzbunării — și se făcu haiduc...

Eterna poveste a neamului nostru pe acele cumplite vremuri.

Din cei 2 copii duși cu dînsul, unul — cel mai mare — era cel-ce espira acum.

Abia cinci anișori avea cînd tatăl seu plecase în haiduce. Îndurase împreună cu fratele seu o viață aspră și amară — viața de codru, — care-i oțeli și-i făcu puternici ca Novacii.

Amîndoi luară meseria tatălui lor, ucigînd fără milă și fără cruțare pirul grecesc, care se înfipsea atât de adînc în sinul țerei!

...Cînd însă buciumul unui nou viitor, răsuna pe malul Dunărei spumegate și stîndardul, în virf cu vulturul roman, falfăi în mâinile domnului Tudor, proclamînd triumfalnic libertatea de sub jug, codrul rămase vedușit, căci vitejii se stringeau în jurul celui mai viteaz dintre ei...

Din ce se apropia cu gîndul de prezent, amintirile îi năpădeau mai numeroase și mai limpezi...

Ah! Cum fugeau ele acum — în ora morței!... Cum veniau în stoluri,

isvorînd din toate cutele creierului, ca o oștire ascunsă prin pădure, care într-o clipă ese la lumină, și se revarsă în valuri vii, de preîntîndeni!...

Se vedea pe el însuși jefuind împreună cu cetele de panduri, arzînd și omorînd parasiții țerei și miluții Porței, — neînduplecat la rugi prefăcute esite de pe buze perfide, — dar' gata să-și verse punga în pumnii celui dîntău iobag român și să-și sacrifice viața pentru cea mai oropsită soră de un sînge și de un neam.

Se vedea luptînd alături cu Tudor la Drăgășani, contra ciungului Ipsilanti. — La dreapta era tatăl și la doi pași fratele lui. Luptau cu înverșunare... cînd deodată un dureros »Adio» îi trecu ca un fior rece prin urechi.

...Întoarse capul, se uită în jos și inima 'i-se înmuia de chin. Tatăl-seu își da sufletul... — Se plecă să-și deie ultima îmbrățisare, dar' în același timp vocea de trompetă a lui Tudor striga cu desperare: »Înainte, flăcăi!», înainte pandurii, — Trăsări, și porni înainte șoptind duios: »Adio tată».

În același timp pieri și fratele seu.

O ce grozavă amintire! Ce sînge-roasă măcelărire de oameni!...

Dar' în sfirșit biruința era a lor. — Gîndul îl ducea mai departe.

...Deja zorile însingurate ale unei zile de fericită prevestire, arătau oribila tragedie, ce ca un vis rău, torturase țările surorii, mai bine de un veac... Revoluția din 48 venia la rînd.

...Soarele nu întărie să apară.

Maiestos și blînd, Cuza Vodă, trecu apoi ca o năluca vie, pe dinaintea ochilor muribundului și totul îi păru că se

Micu, Ioan Morariu, N. Radu, vigil silvanal cu familia și alții puținii cari nu i-am cunoscut.

— Pe la noi e timpul foarte frumos; de vre-o trei săptămâni n'a plouat. Săptămânatul de toamnă e gata. Sau fost spăriat oamenii că nu vor putea sămăna.

De astă-noapte s'a cam înorat, poate să ploaie.

Bucatele pe piața dela noi au fost azi — Mercuri: graul cel mai frumos cu 90—95 cr. litra, mai slab cu 80—85 cr. litra. Mălaiul cu 85—95 cr. miera mare (cea veche). Ovăsul 45 cr. miera mare. Fasolea albă și curată 65—70 cr. litra.

Esecuțiile pentru dare contribuie mult la ieftinirea bucatelor. **Ionel.**

ASTRA.

Convocare.

Onorații membri ai comitetului cercual din despartământul Sătmăr al Asoціаțiunii pentru literatură și cultura poporului român, sunt invitați prin această a lua parte la ședința comitetului cercual, ce se va ține în 16 Noembrie st. n., la 10 ore din zi, în Seini.

Ordinea de zi:

1. Raportul comitetului. — 2. Înființarea unei biblioteci populare în Seini. — 3. Înființarea Reuniunii femeilor în comitatul Sătmărului. — 4. Adunarea despartământului după proiectul comitetului central din Sibiu.

La această adunare sunt invitați toți doritorii de cultură a poporului român din părțile Sătmărului.

Moștinul-mic, la 8 Nov. 1899.

George Șuta,

directorul desp. Sătmăr.

Convocare.

P. T. onorații membri ai comitetului cercual din despartământul XIII. (Abrud) al Asoціаțiunii pentru literatură română și cultura poporului român, prin această se convoacă la ședința, ce se va ține în 13 Noembrie a. c. st. n., la 11 ore a. m. în Abrud, în local. »Aurariei«.

Câmpeni, 5 Noembrie 1899.

Dr. Basiliu Preda,
direct. desp.

Cronica zilei.

Sibiu, 9 Nov. n.

Memento. 10 Noembrie: Concurs de notar cerc. în Poiana-Mărului, pretura Bran. — Concurs de notar adjunct în Pauliș, pretura Vârșet. — Alegere de notar în Nădab, comit. Aradului.

12 Noembrie: »Astra«, desp. Lugoj, adunare generală în Saoul. — Reun. de cântări a plug. rom. din Iloș, concert în Saoul.

14 Noembrie: Reun. inv. gr-cat, despărj. Ern, adunare în Bord.

15 Noembrie: Concurs de comptabil la »casa de păstrare« în Seliște. — Concurs de veterinar în Cristian și Vulcan, comitatul Brașov.

16 Noembrie: Damae române din Timișoara, petrecere în favorul școlărilor săraci. — Desp. Caransebeș al reun. inv. din diecesa Caransebeș, adunare în diecesa Caransebeșului. — Aleg. dep. oler congresuali în diecesa Caransebeșului.

se scurgea pe nesimțite, cum se scurge electricitatea prin două vîrfuri de oțel...

Fața-i lua paloarea morței, buzele i-se învîșeșiră și se înleștară, ear' când totul fu sfîrșit pleoapele i-se lăsară ușor, după torsul luminărei ce stătea între degetele-i înghețate.

Așa murî de liniștit bătrânul după trei luni de zăcere, încât ai fi zis că moartea i-a fost ca sfîrșitul unei frumoase zile.

Într'un târziu cucernicul fiu, ridică capul de pe pieptul secularului seu tată și privi prin odaie. ... Nu era nimeni și întunecul învăluia totul în mister. ... Era miezul nopții. ... Se duse și aprinse o candelă, care începî să sfîrșe deasupra capului mortului, încercînd din când în când să lumineze furiș odaia, ca un hoț ce spionează cu felinarul în taina nopții. ...

Apoi se așeză pe o laviță. Îl durea ochii, nu mai putea plînge. Isoarele lacrimelor secase.

Simți nevoie să respire și eși pe prispă, propîndu-și capul între mâini. ... Obosit de somn și de veghiat adormi...

O lună plină vrăja câmpia cu lumină viorie și se clătina pe bolta cerului ca o lampion adiat de vînt. Stelele cădeau în neștre, alergînd prin aer ca un stol de rândunele aurite. ... În depărtare pădurea făcea câmpului chenar de doliu. ... Un green înorș scîrșea frăitului. ... Păstor somnoros scoțea din fluier ultimele note ale unei doine jalnice. ... Apoi liniște și somn adînc.

I. P. S. Sa Metropolitul Mihályi, din Blaj pleacă azi, după-cum aflăm, la Budapesta, în afaceri bisericești.

Clelia Bertini-Attilij, distinsa poetă italiană, care a scris cunoscuta poezie *Al fratelli di Romania*, din prilejul sîrbărilor din Roma, a trimis către un esemplar din oda sa și M. M. L. L. Regelui și Reginei Italiei.

Suveranii Italiei, după-cum ni-se scrie din Roma au răspuns foarte grășor.

»Augustul nostru suveran — [astfel îi scrie din partea regelui Umberto, generalul Pontio-Vaglia — a apreciat după vrednicie omajul ce d-î. i-ari făcut cu gentile versuri către România, cari au onorat gentilele noastre și m'a înscăinat de a mulțumi în numele seu.

Eată scrisoarea din partea reginei Marguerita:

Monza, 30 Octombrie. Gentilă Doamnă! Maiestatea Sa Regina a primit oă *Ai fratelli di Romania*, pe care d-voastră i-ați oferit-o în semn de omaj. Lucrarea d-voastre fie prin împrejurarea ce v'a inspirat, cum și prin sentimentele înalte și nobile ce o cuprind, aflat vii interes la M. Sa, care dispunîndu-mi de a v'e felicita sincer vrea să v'e exprim vîile sale mulțumiri. Și eu sînt vesel de a împlini plăcuta slujbă și m'e folosesc de ocaziunea de a v'e exprima, prea gentilă doamnă, sentimentele mele de supunere.

Cavalerul de onoare al M. Sale
Gulecchi.

Totodată ni-se scrie că d-na Bertini-Attilij a scris un frumos articol despre sîrbarea din forul Traian în revista *»Vita Nuova«*, care publică și o frumoasă ilustrație.

Hymen. Dl Petru Cristea din Găbud și d-șoara Valeria Anghel din Lechinșoara se vor cununa Duminecă, 19 Nov. n. în bis. gr-cat. din Lechinșoara.

P. S. Sa Episcopul Mihail Pavel din Oradea-mare a fost primit, Luni, în 6 Nov. în audiență privată la M. Sa Monarchul.

Învățătorii gr-cat. din desp. Reghinului al Reuniunii învățătorilor din archidieceasă sînt convocați la adunarea generală de toamnă pe 18 Nov. n. în *Chiheriul-de-joș*.

Statua „Daco-României“. Există planul de a se ridica în *Turnu-Severin* un monument care să alegerizeze cucrirea Daciei de oștirile împăratului Traian. Monumentul ar consta din o statuă equestă a lui Traian, ridicată în piața orașului, cu fața către munții Daciei de odinioară; ceva mai spre munte statua lui Decebal în poziție de fugă și privind înapoi spre Traian, ca-și-cum ar voi să vadă, ori de mai alungă-l împăratul cu oștirile sale. Foile ungurești vîd și în această un atentat la integritatea Ungariei, manifestațiuni și machinațiuni îndreptate în contra Maghiarilor, și-și varsă necazul mai ales asupra dlui *V. A. Urechia* și a »soților lui« zicînd, că »încurajă de afirmativele succese dela congresul orientaliștilor, au pus la cale o acțiune de colorit politic în cadre mai mari«. Vorbesc de statua ce se proiectează a se ridica *»în granița Ungariei«* (!) la *Turnu-Severin*. »Pesti Napló« d. es. își încheie notița zicînd, că planul statuei (al ridicării monumentului) »nu prea stă în congruă cu declarațiunea lui Urechia, făcută zilele trecute, că nu e nici-decum amic al demonstrațiunilor anti-maghiare«.

Ce-ți-e modestia, mă rog! *Turnu-Severin* e hotarul Ungariei («Magyarország határa»); un monument întru amintirea evenimentelor petrecute în timpuri când nici porodită de Unguri nu era în Europa, este demonstrație în contra Ungurilor! Și se nu-i zici preseii ungurești Nuchâm?!

Recursurile în cauza listelor electorale pe anul 1900, au fost luate la desbatere în senatul civil al Curiei în ședința de Luni (6 Noembrie). Deși termenul expiră numai în 15 Noembrie, totuși foarte multe recursuri s'au dat deja și până acum. Din provincia au intrat deja la Curie 144 recursuri, ear' din capitală 53.

La Anwers în 3 a curenteii vre-o 200 persoane sosite cu vaporul pe riul Șelda, când voiau să debarce s'a rupt podul debarcaderului, pe care erau circa 150 persoane. Intre tipete îngrozitoare au căzut în apă toți acești 150 de inși. 120 au fost salvați. Pe la 9 ore au fost pesuite din valuri 11 cadavre, ear' celelalte nu s'au aflat.

Ce-i temnița? S'a mai schimbat nițel sceneria tribunalelor ungurești. Acum mai ajung și Ungurii în fața tribunalelor, și de acolo în temniță. *»Varietate delectat«* — chiar și când acești Unguri sînt socialiști, Iei s'a pertracat în Oradea-mare un proces de presă, în care acușaiți sînt Unguri socialiști, *Migrai József* și *Pollák Frigyes*. Acusa se susține pentru două versuri publicate în »Ujvilág« din Arad. Eată o strofă din poezia incriminată:

Temnița? — E locul sfînt
De tortură a dreptății.
Prin ea câștigă nou avînt
Luptătorii libertății...

Paza frontierelor. Ministrul de războiu al României a decis, ca cu începere dela 1 Ianuarie, paza frontierelor țerei dinspre Austro Ungaria și Rusia să se facă și de trupele de cavalerie (călărași cu schimbul), precum se face în Rusia.

Pentru-ca paza frontierelor să fie accesibilă cavaleriei, ministrul va tăia parte din copacii de pe frontieră, care ar împiedeca trecerea călărașilor, făcîndu-se chiar mici șosele pe toată întinderea frontierelor.

Mare demonstrațiune anti-maghiară s'a făcut alaltăieri în Fiume din prilejul punerii în circulațiune a tramvaiului electric. Multime de oameni au ținut calea vagoanelor provăzute cu inscripții și treicilor maghiari și le-au oprit pe loc strigînd: »Trăiască autonomia! Jos cu Maghiarii!«. Apoi au început cîntecul *»Nella patria di Rosetti non si parla Che Italiana!«* (În patria lui Rosetti numai italienește se vorbește). Au alergat vr'o 25 polițiști, cari numai făcînd us de arme au putut împrăziece înșii. Seara demonstrațiunile s'au continuat, fiind de nou arestați zece inși.

Odinioară și acum. În 1770 se făcuse recensământul populațiunii din părțile banatice ale Ungariei. Resultatul aceluia recensământ fusese următorul: în districtul Timișoarei 46.868 locuitori, districtul Vârșetului 75.108, al Ciacovei 38.110, al Lipovei 31.402, al Lugojului 34.034, al Caransebeșului 29.824, al Becicherecului 16.319, al Chichindei 10.492, al Cînadului 29.700, al orașului Timișoara 6717, al orașului Vinga 1128, — de tot 319.702 locuitori. Dintre acestia, după naționalitate erau: *Români 181.639*, Sîrbi 78.780, Bulgari 8683, Germani, Italieni și Francezi 43.301, Țigani 5272, Jidani 353. *Despre Maghiari nici pomîna, ear' acum?...*

Timbrul ziarelor. În ședința de alaltăieri comisiunea pentru afacerile de presă a reichsrath-ului austriei a primit unanim propunerea pentru cassarea timbrării ziarelor.

Vicariatul Făgărașului a ținut sinod în 31 Octombrie, cercetat aproape de toți preoții și participînd și câte doi mireni din fiecare comună. Delegați pentru sinodul archidieceșan, convocat pe 22 Noembrie, au fost aleși din protopopiatul Veneției inferiorie preotul Maximilian Recean din Vaida-Recea, ear' din protopopiatul Voilei preotul Alesandru Șerban din Voila. Precum află »Gaz. Trans.«, în chestiunea autonomiei și a salarisirii preoților sinodul, susținînd nealtrate conclusele remonstrative ale sinodului de primăvara trecută, a insistat îndeosebi asupra cererii de a se convoca *»sinod provincial«* și intru-cît se va putea *»mixt«*, dîndu-se delegaților ordinul de a reprezenta vicariatul în acest sens.

Sultanul Abdul Hamid a trimis împăratului *Francisc Iosif I.* drept cadou mai multe obiecte aflate cu ocaziunea săpăturilor dela Efes. Sînt între ele: o statuă de bronz, în mărime naturală, reprezentînd un june atlet; o statuă de bronz a lui Heracle luptînd cu un centaur, — amîndouă de origine dela Agora romană, și numeroase statuete și relieffuri, cari odinioară împodobeau amfiteatrul din Efes. Toate acestea după-ce vor fi restaurate, vor fi espuse într-o expoziție specială în Viena.

† **Lazar Besta**, econom în Sibiu, (Poarta-Turnului) a răposat Marți, în 7 Noembrie n., în etate de 62 ani. Inmormîntarea s'a făcut azi, Joi.

Stomachul voluntarului. Un voluntar din Budapesta, casarma Francis Iosif, a căpătat zilele trecute elemojină de acasă. Cu bunățile primite de acasă și-a omenit și pe cameradul *Szmerál Béla*, voluntar honved, care a întabulat la stomach 22 pogăcele, 1/2 chlg. slănină, vre-o 10 bucăți de lepe, pu bucnă și a beut apoi peste toate acestea o litră de limonadă. Acum Szmerál e în spital.

Două Țigance lăiește au intrat la Balog Károly din Mezôsas (Bihor) și folosindu-se de absența căsănelor au legat pe mama lui Balog, femeie de 90 ani și bolnavă, și au închis-o în cămară. După aceea au furat și două 85 fl. și toate obiectele de preț câte au aflat prin casă.

Lesă maiestatis. Earăși un Ungur, care a comis lesă maiestatis. Este *Hende Samu* din Budapesta, care avînd ceva cu polițiștii capitalei maghiare, li-a zis:

— Voi polițiștii sînteți căni, ca și Regele vostru. A fost condamnat la 4 luni temniță.

Interesantă este în numărul de astăzi al ziarului nostru *»înființarea de noroc a dlui Samuel Heckscher sen. din Hamburg«*. Această casă prin plăritre prompte și discrete ale sumelor căștigate aici și jur și-a căștigat un bun renume în așa chip, că și la acest loc atragem atențiunea tuturor asupra inseratului seu de azi.

Mărza Toma, student în cl. III. la gimnasiul din Alba-Iulia, la festivitățile sfințirii noului edificiu al gimnasiului, sîvșirite Dumineca trecută, s'a produs cu declamarea poeziei de Vachot »A gyermek álmai« (Visurile copilului). Despre declamatiunea micului Toma, raportorul lui »Közérdek« zice următoarele:

»Plăcută scenă a fost declamarea elevului de 13 ani din cl. III., *Mărza Tamás*. Mititelul (a kis ösöpség) — băiețel al unui vigil român dela calea ferată — a declamat curajos, cu bun accent unguresc și isteț poezia lui Alesandru Vachot, intitulată »A gyermek álmai«. Micul patriot român a fost sgomotos acamat cu »éljen«-uri.

»Micul patriot român«, până la absolvarea gimnasiului nu se va lăsa oare momit de ispita maghiarisărei?

Post de notar. În *Fönlak*, pretura Aradului-nou (Uj-Arad) este de ocupat postul de notar adjunct. Termin de concurs 25 Noembrie; alegerea în 27 Noembrie. Dotațiune 500 fl. salar și 30 fl. relut de cuartir.

Pentru batera nevastei. Ország Andráș din Acsa în noaptea spre 18 Aprilie a. c., mergînd acasă beat, și-a bătut crunt nevasta, așa că nenorocita a zăcut mai multe luni în ranele cauate de bătaia soțului ei. Tribunalul din Pesta, într-o ședință din zilele trecute, a osăndit pe brutalul om la *un an de temniță*. Procurorul a dat recurs pentru urecarea pedepsei.

Deslășire. Vă întrebați, că șeful vest Pentru-ce nu vine? Ei, un »Katzenjammer« prost Astăzi îl reține.

Știri mărunte. Dr. Eugen Péterfy, profesor gimnasial în Budapesta și estetician de bun nume între Maghiari, s'a împușcat Duminecă într'un cupeu al trenului ce venia dela Fiume la Budapesta.

— Nicolae Pop, director de finanțe în Oradea-mare, a fost ales membru în reprezentanța orașenească. Contra-candidat i-a fost procurul Perjessi.

— În Văzto făcători de rele au jefuit în una din nopțile trecute trei prăvăli și o farmacie.

— În 14 Noembrie, dimineața la 9 ore, în tîrgul de vite din Sibiu se vor vinde la licitațiune publică 7 cai erariali.

— Costa Giorogan din Chișoda a împuns cu cuțitul pe judele comunal Vincențiu Degan. Cuțitul a pîtruns printre coaste până în plămîni.

— În Racovița (lângă Buziaș) Ioan Barbu și Iosif Todorescu au ucis pe păcurarul Ioan Curtu.

VIATA SOCIALĂ.

Pentru meseriașii nostri.

Sebeșul-săsesc, 4 Nov. n.

Cu mai mulți ani înainte s'a înființat în Sebeșul-săsesc o reuniune cu titlul »Reuniunea Andreană pentru meserie și industrie«, a căru scop era ajutorarea materială a meseriașilor români din Sebeș și jur. A funcționat cîtva timp, apoi — a murit.

Meseriașii români s'au înmulțit în Sebeș în timpul din urmă. Ei trăiau însă isoțai. Spre a-i strînge la oaltă s'a reînființat în anul trecut ear' Reuniunea Andreană. Statutele vechi însă s'au modificat de tot. Scopul s'a lărgit, și anume pe lângă ajutorarea materială și-a pus Reuniunea de scop și promovarea culturală a meseriașilor români din Sebeș și jur. Statutele astfel modificate au fost înaintate la locurile competente spre aprobare.

Astăzi dispune tinăra Reuniune de capital de vre-o 600 fl. v. a. și numără vre-o 30 membri ordinari și cîtiva estrordinari. Are și o mică bibliotecă.

În fiecare săptămână — Luni seara — se țin ședințe literare; ear' din când în când se fac și serate literare publice, spre a arăta și publicului, cu ce se ocupă meseriașii în ședințele lor literare.

O astfel de serată literară publică — a treia deja — s'a ținut și Joi, în 14/26 Octombrie a. c., în sala cea mare a hotelului »La leul de aur«, cu următorul program:

1. Cuvînt de deschidere, de președinte. — 2. a) Paul Chinezul, de I. Nenitescu, declamată de S. Androne, cală de cojocar; b) Sub patrafir, de G. Coșbuc, declamată de N. Radu, cală de cojocar. — 3. a) Dumșancele, de G. Coșbuc, declamată de P. Muntean, cojocar; b) Unul ca o sută, de G. Coșbuc, declamată de P. Androne, măcelar. — 4. a) Fluierul lui Stefan, novelă de N. Gane, cetită de S. Henegar; b) »L-a făcut de ris sârăcul, de Th. Speranță, declamată de P. Muntean, cojocar. — 5. a) Doamna Stancea, de I. Nenitescu, declamată de P. Ursu, comerciant; b) Ispită, de G. Coșbuc, declamată de P. Opincar, cojocar. — 6. a) Scara, de G. Coșbuc, declamată de S. Androne, cală de cojocar; b) Spinul, de G. Coșbuc, declamată de N. Besue, cală de panțofar. — 7. Zi c'ai fript, de Th. Speranță, declamată de V. Muntean, cojocar.

Președintele Reuniunii, dl Zevedeiu Mureșan în cuvîntul de deschidere a

arătat în cuvinte alese însemnătatea clasei de mijloc — a meseriașilor — peste tot și în special pentru noi Români și a îndemnat publicul asistent a ajuta din răspuțeri pe meseriașii nostri.

Declamările au succes peste așteptare. Ținuta meseriașilor nostri a fost vrednică de laudă. Îndesebi poeziile comice de T. Speranță au produs mult haz. Publicul a fost mulțumit de prestațiunile meseriașilor. Meseriașii au dovedit că iubesc progresul. Dacă vor continua cu același zel ca până acuma, vor ajunge departe. Și am nădejde în ei.

Mult on. domn protopop Sergiu Medea, fiindcă serata a fost fără entree, a făcut propunerea a finea programului, ca publicul de față să binevoiască a ajuta tînăra Reuniune și astfel s'au încassat vre-o 37 fl.

Prin aceeași a arătat publicul, că știe aprecia iubirea și dorul de înaintare a meseriașilor români. **Ionel.**

Invitare din Seliște.

Reuniunea română de cântări din Seliște invită la concertul seu ce-l va aranja Duminecă, în 7/19 Noembrie c., în »sala festivă«, a școalei române de acolo, cu următorul

Program:

1. a) »Hora Dobrogeană«, cor. mixt de N. Popovici; b) »Două inimic«, cor mixt de G. Dima. — 2. Trei cîntece populare, cor mixt de Mendelssohn; a) »Cu mine fugi«; b) »O brumă a dat peste noapte n' Maiu«; c) »Pe al lor moment«. — 3. a) »Sună buciulm de-alarmă«, cor mixt de Simionescu; b) »Trecui valea«, cor mixt de Hurșan. — 4. a) »Bradul«, cor mixt de Murșan; b) »Nu-i dreptate, nu-i«, cor mixt de G. Dima. Începutul la 7 1/2 ore seara. După concert urmează joc.

NB. Invitări speciale nu se fac.

La

Abonament lunar

pentru

Noembrie st. vechiu

invită

Administrația ziarului »TRIBUNA«.

Tribuna Literară.

INFORMAȚIUNI.

»Foaia Școlastică«, organ al »Reuniunii învățătorilor gr-or. din archidieceasa gr-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș«, apare în Blaj la 1 și 15 a fiecărei luni. Nrul 18 dela 1 Noembrie a. c. are următorul cuprins: Formarea caracterului. — Planul școalei de repetițiune economică. — Auditor et altera pars (continuare). — Invitare la adunarea Reuniunii »Mariana« — Convocări. — Multumită publică. — Dare de seamă. — Bibliografii. — Diverse.

»Foaia Pedagogică«. Apare în Sibiu la 1 și 15 a fiecărei luni. Abonamentul: 1 an 3 fl., 1/2 an 1 fl. 50 cr. Pentru România pe an 10 lei. Anul III. nr. 18 dela 15 Septembrie v. are următorul cuprins: Chestiunea pedepșelor în școala populară, de Iosif Volcean. — Modele de lecțiuni: Măja: Lecțiune zoologică de Dr. D. P. Barcianu. — Datorințele ca învățător educator, în și afară de școală, de I. Paicu. — Din literatura școlară. — Informațiuni. — Felurimi.

Teatru orașeneso în Sibiu.

Diracțiunea: **Leo Bauer.**

Sămbătă, 11 Noembrie n.

DER HEIRATHSMARKT.

Comedie în 3 acte, de Okonkowski.

Începutul la 7 ore seara.

Sosiți în Sibiu.

La 9 Noembrie n. 1899.

Hotel »Imperatul Romanilor«: Teschner, major din Bistrița; Vidale, căpitan din Viena; I. Diamant, Al. Diamant, Benesch, din Viena, Wildner din Mariaschein, Beter din Triest, Hartig din Cluj, Bruckner din Arad, Blau din Budapesta, comercianți; Fridrich, director din Făgăraș; Fischer, director gimn. din Bistrița; Scheipner, profesor din Reghinul-săsesc; Dr. Herfurt; dechânt din Cristian (Brasov).

Hotel »Neurhrer«: Kaufmann, voiajor din Budapesta; Bensor din Budapesta, Fleischmann din Văș, comercianți; Lehrer, rector din Cincul-mare; Mantsch, învățător din Orăștie.

Hotel »Meltzer«: D-na Largy din Rîu-Vadului; Kondarar, voiajor din Cinci-biserici; Bock, oficial din Seiburg; Flesch, comerciant din Viena.

Hotel »Habermann«: Elisa Kinde, chelneriță din Budapesta; Ivan, notar din Sebeșul-săsesc.

Pentru redacție și editură responsabile: Andreiu Băteș. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Deschidere de restaurant!

Am onoare a face cunoscut onorabilului public, că

ospătăria și restaurantul meu

din strada Măcelarilor nr. 21 l-am strămutat în
edificiul nou nr 15

din ulița brânzei (Rosenanger)

și îl voi deschide în 9 Noembrie n. a. e.

Garantând pentru serviciu prompt, mâncări excelente și
benturi curate (pe lângă vinuri, bere de Steinbruch cu 8 cr.
paharul), rog sprijin prin numeroase cercetări.

Sibiu, la 8 Noembrie 1899.

Martin Hartmann.

[349] 2-2

Din cauza liquidării și mutării din Sibiu vânzare totală (Ausverkauf) pe lângă controlă oficială.

Din cauza părăsirii comerțului și a stămutării
din Sibiu

Vânzare totală

(Ausverkauf)

pe lângă controlă oficială conform deciziei magistratului
orășenesc nr. 16498/1899.

Îndeosebi deosebi de atenție e împrejurarea, că în
scopul desfacerei grabnice am dispus ca din toate stofele,
fine, de lână de oaie, de diferite sorte, trimise în deposit la

Atelierul meu de croitorie,

să se confecționeze vestimente pentru bărbați și copii,
pe măsură. On. public are deci ultima și cea mai bună
ocasiune a se aproviziona cu vestimente ieftine și bune, de
confecțiune proprie și nu fabricate.

Ghete, pălării și ploiore, cum și toți ceilalți articli,
cât timp va fi proviziunea prezentă, se vor vinde asemenea
în desfațare totală (Ausverkauf).

Localul de prăvălie e de închiriat încă pe cinci ani
următori.

Stelajurile și întreg aranjamentul prăvăliei sunt

de vânzare

cu prețuri ieftine.

Cu distinsă stimă:

Isak Ascher,

deposit de vestimente

Sibiu, strada Cisnădiei nr 4-6 în edificiul Comandei de Corp.

Din cauza liquidării și mutării din Sibiu, vânzare totală (Ausverkauf) pe lângă controlă oficială.



Bancă și casă de schimb (zarafie)

societate pe acțiuni

BUDAPESTA, V., strada Dorothea nr. 12.

Prima tragere la sorți

loteriei de clase a V-a

reg. ung. privilegiată

se începe deja în 16 și 17 Noembrie. Losuri

valabile la această sortire oferim cu prețurile

originale, anume:

[828] 9-15

los integ. los jumătate, los pătrar los optim,

fl. 6.- fl. 3.- fl. 1.50 fl. .75

Comandele se efectuează prompt.

Cine dorește să cumpere

o moară

de zid, coperită cu șindilă, în
stare bună, cu 3 petri, singură
în sat, aflătoare în comuna Be-
nie (Benedek), comit. Albei-infe-
rioare, — cu drept de pădure după
ea, se se adreseze la subscrisul,
după-ce o va fi văzut. Prețul după
tocmeală și plătit în rate, în timp
de 5 ani decursivi. [58] 1-1

George Cetean,
în Ighiu (Magyar-Igen).

„Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Se află de vânzare:

HOMO SUM.

ROMAN

DE
GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Comandele se pot face la

„Tipografia“,
soc. pe acțiuni în Sibiu.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Poesiile

mult iubitului și originalului poet

George Coșbuc,

se află de vânzare la „Tipografia“, pe lângă
prețurile originale și anume:

„Balade și Idile“ (editura Librăriei Socec
& Comp., 1893) fl. 1.50.

„Fire de tort“, versuri (ca continuare la „Ba-
lade și Idile“), editura Librăriei C. Sfetcu,
1896 fl. 1.25.

La comanda, care sunt a se adresa „Ti-
pografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu, este de
a se adăuga pe lângă prețul vol. și 5 cr.
porto pentru 1 volum.

„Tipografia“, societate pe acț. în Sibiu.

Portretul

Dr. Gregoriu Silași,

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin,
în mărime de 24x32 cm. se trimite francat
pentru 25 cr.

Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu
se află de vânzare opul premiat și publicat de
„Asociațiunea transilvană pentru literatura ro-
mână și cultura poporului român“

POVESTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acet op., care se extinde pe 216 pagini, cu-
prinzând cele mai frumoase povești și la urmă
o însemnare a provincialismelor, costă numai
50 cr. plus 10 cr. porto.

Instiințare.

Prin aceasta se deschide a XXI.

loterie filantropică reg. ung. de stat

al cărei venit curat, conform hotărârii prealalte a M. Sale ces. și reg.
se va întrebuința spre scopuri de binefacere și de folos comun.

Suma celor 7691 câștiguri fixate, conform planului de joc de mai jos,
face **365.000 coroane, și anume:**

1 câștig principal	150.000 coroane	10 câștiguri à	1000 coroane
1 „ „	50.000 „	20 „ „	500 „
1 „ „	20.000 „	50 „ „	100 „
1 „ „	10.000 „	100 „ „	50 „
2 câștiguri à	5.000 „	1000 „ „	20 „
5 „ „	2.000 „	6500 „ „	10 „

Sortirea va fi irevocabilă la 30 Decembrie 1899.

Un los costă 2 fl. v. a.

Losuri se capătă la direcțiunea loteriilor în Budapesta (IX. Csepel-
rakpart, semi-etaj) — la toate oficiile de dare și saline, la cele mai multe
oficii postale și la organele instituite pentru vânzarea de losuri în toate
orașele și localitățile mai însemnate.

Budapesta, la 1 August 1899.

[344] 2-6

Direcțiunea reg. ung. a loteriilor.

La esposiția higienică din Cairo dela 1895 și din Londra dela 1896 spiritul în
contra reumei (Reuma-Geist) a fost premiat cu diploma de onoare și cu medalia
de aur. Probat de capacități medicale și întrebuințat cu cel mai bun succes în cele
mai mari institute de cură.

Spirtul în contra reumei

are efect sigur și grabnic asupra tuturor părților corpului, și anume în contra
boalelor de nervi reumatice, gicht, ischias, asthma, etc.

Efectul e în unele cazuri așa de extraordinar, încât chiar și la boale învechite,
după întrebuințare de o singură dată, înceată cele mai cumplite dureri.

Dureri de dinți și de cap vindecă în 5 minute.

Prețul unui flacon, cu instrucțiune de întrebuințare, e 1 coroană, în calitate
mai tare 2 coroane și 40 fileri.

Depou principal în Budapesta la farmacia lui Iosif Török, Király-utca nr. 12
și la farmacia lui Dr. A. Egger, Váci-körut nr. 17, cum și în toate farmaciile din
capitală și din provincie, precum și la subscrisul

Iuliu Widder,

farmacist în

[318] 2-10

Sátorajja-Ujhely.

Comandele din provincie se efectuează prompt.

Depou în Sibiu la farmaciile I. C. Molnar, Heinrich Gottlieb, E. Rumler; în
Sebeș: Ludovic Binder, W. Lederleibger; în Orăștie la Iosif Graffius; în Mediaș la
Iosif Oberth; în Cohalm la Ed. Victor Melas.

Mulților stimători

ai c. și r. parfumerie Caderara & Bankmann, Viena,
recomand cu deosebire

Săpun „Speik“,

Săpun de glicerin și rose,

Săpun de semințe de flori,

Pomada de barbă nr. 741,

Pomada de mustețe,

și tot felul de alte fabricate garantat ca mărfuri proaspete.

PARFUMERIE MELTZER,

GUSTAV MELTZER,

str. Cisnădiei (edificiul comandei de corp), fabrică de săpun, strada Gușteriței,
în Sibiu. [87] 6-6

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. pu-
blicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse
numai din material bun și tare. De aceea rog cu
deosebire on. public, care caută casse, să binevoască
a fi cu atenție în lista prețurilor la greutatea și
măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-
afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în co-
merciu, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după
măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e pan-
terate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătare în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumina Atycelen.

[58] 18-

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplăci-mare Nr. 8.

